

FINANCIEEL CRISISPLAN

1 maart 2018

Wanneer is er sprake van een crisis?

Om vast te kunnen stellen of sprake is van een crisissituatie, onderscheidt het bestuur de volgende kritieke situaties:

- De actuele dekkingsgraad op maandbasis daalt of dreigt te dalen met meer dan 5%;
- De beleidsdekkingsgraad daalt of dreigt te dalen onder het niveau van het vereist vermogen;
- Herstel naar het vereist vermogen is niet meer mogelijk zonder aanvullende maatregelen of korten;
- De beleidsdekkingsgraad raakt of dreigt onder het niveau van het minimaal vereist vermogen te raken;
- Herstel naar het niveau van het minimaal vereist vermogen is niet meer mogelijk zonder aanvullende maatregelen of korten;

In bovengenoemde gevallen zullen de voorzitter, de loco voorzitter en de uitvoerende bestuursleden van het fonds vaststellen of er sprake is van een crisissituatie. Als er op grond van een recente evaluatie van het herstelplan of ALM studie voldoende potentieel aanwezig is om binnen de wettelijke termijnen te herstellen, dan vindt het bestuur dat er geen sprake is van een crisis.

Bij welke dekkingsgraad kan Bpf Meubel er zonder korten niet meer uitkomen?

Binnen het nieuwe FTK zijn twee verschillende vormen van kortingen mogelijk:

- Kortingen die noodzakelijk zijn om te borgen dat de beleidsdekkingsgraad aan het einde van de (wettelijke) hersteltermijn minimaal gelijk is aan het vereist vermogen behorende bij de strategische beleggingsmix;
- Kortingen die noodzakelijk zijn om te borgen dat het fonds niet langer dan 5 jaar achtereen zich in een situatie bevindt dat de beleidsdekkingsgraad én waarbij de actuele dekkingsgraad op het laatste meetmoment lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad.

Vandaar dat in eerst instantie voor deze beide situaties de kritische dekkingsgraden¹ voor verschillende niveaus van marktrente en verwacht rendement zijn berekend, waarbij voor de betrokken situatie op basis van het huidige beleid het fonds nog net in staat is te herstellen.

Vervolgens is de kritische dekkingsgraad bepaald als de maximale dekkingsgraad voor de verschillende niveaus van marktrente en verwacht rendement voor een van de twee hiervoor aangegeven situaties, waarbij het fonds zonder aanvullende maatregelen of korten nog net hersteld. Dit leidt tot de volgende tabel met kritische dekkingsgraden:

	<i>Wijziging verwachte rente</i>				
	<i>-2%</i>	<i>-1%</i>	<i>0%</i>	<i>1%</i>	<i>2%</i>
<i>Wijziging verwacht rendement</i>					
<i>-2%</i>	91,9%	95,3%	98,7%	102,1%	104,3%
<i>-1%</i>	88,7%	92,0%	95,4%	98,5%	100,8%
<i>0%</i>	85,7%	88,9%	92,2%	95,3%	97,5%
<i>1%</i>	82,8%	85,9%	89,1%	92,1%	94,2%
<i>2%</i>	80,0%	83,0%	86,1%	89,1%	91,2%

Deze tabel geeft aan dat als de dekkingsgraad ultimo boekjaar 2016, naar analogie van het herstelplan 2017, gelijk zou zijn geweest aan 92,2% het fonds op basis van het bestaande beleid zonder aanvullende maatregelen en kortingen de dekkingsgraad nog net zou kunnen herstellen. In dit geval gaat het dan om een herstel binnen een periode van 4 jaar naar het minimaal vereist vermogen.

¹ Indien geen herstel op basis van het huidige beleid mogelijk is, is is geen dekkingsgraad opgenomen.

Welke maatregelen staan ter beschikking?

De volgende tabel geeft alle mogelijke crisismaatregelen weer. In beginsel zullen de maatregelen tijdelijk worden ingezet.

Maatregel	Belanghebbenden	Effectiviteit op financiële positie	Beslissingsbevoegdheid
Beleggingsbeleid aanpassen	n.v.t.	n.v.t.	Bestuur
Toeslagbeleid aanpassen	Deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en andere aanspraakgerechtigden	Laag bij een relatief slechte financiële situatie. Hoog bij een (relatief) goede financiële situatie	Bestuur
Premie verhogen	Deelnemers en werkgevers	Effect op beleidsdekkingsgraad (BDG) 2026 is vergelijkbaar met de wijziging van de premie. Hogere of lagere premie leidt niet tot wijziging toeslagen.	Het bestuur voor reguliere premie. Sociale partners voor feitelijke premie.
Versoberen regeling			
- opbouwpercentage	Deelnemers	Beperkt in termen van BDG op lange termijn (2026). Naast effect op de BDG ook een beperkt effect op cumulatieve toeslag	Sociale partners
- franchise	Deelnemers	Nihil omdat niet alleen de aanspraken worden verlaagd, maar dit ook gepaard gaat met een lagere premie	Sociale partners
- maximum pensioengevend salaris	Deelnemers	Nihil omdat niet alleen de aanspraken worden verlaagd, maar dit ook gepaard gaat met een lagere premie. Daarnaast heeft deze verlaging alleen effect voor deelnemers met een salaris hoger dan het nieuwe maximum.	Sociale partners
- nabestaandenpensioen op risicobasis	Deelnemers	Nihil, omdat vanaf 2012 het nabestaandenpensioen al volledig op risicobasis is.	Sociale partners
- pensioenrichtleeftijd	Deelnemers	Beperkt, vanaf 1-1-2018 blijft de pensioenrichtleeftijd 67 jaar.	Sociale partners
Pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen korten	Deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en andere aanspraakgerechtigden	Hoog; dekkingsgraad op moment van korten stijgt ongeveer met een gelijk percentage als de korting.	bestuur

Hoe realistisch is de inzet van die maatregelen?

Het aanpassen van het beleggingsbeleid is zeer goed mogelijk. Dit geldt ook voor het verlagen van de toeslagen voor deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden. Dit is immers staand beleid en

volledig de bevoegdheid van het bestuur. Verhoging van de premie is afhankelijk van de omstandigheden in de branche en het draagvlak voor premieverhoging bij Sociale partners. Dit geldt eveneens voor het versoberen van de regeling, waarbij het bestuur het verhogen van de franchise en de maximering van de pensioengrondslag op tijdelijke basis niet realistisch acht gezien veranderingen in de solidariteit of de complexe gevolgen voor administratie en communicatie. Het bestuur heeft tot slot de bevoegdheid om de uitkeringen en aanspraken te korten, waarmee dit een realistische noodmaatregel is.

Wat is het financiële effect van de maatregelen?

Een indicatie van de effecten staan in de tabel met een overzicht van de beschikbare maatregelen. Voor een nadere indicatie verwijzen wij graag naar de uitkomsten in hoofdstuk 3 “financiële opzet” van deze ABTN.

Het bestuur heeft besloten tot de volgende prioritering:

- a. Als de dekkingsgraad op maandbasis met meer dan 5% daalt of dreigt te dalen, dan zal het bestuur:
 - het beleggingsbeleid aanpassen als hier aanleiding toe is.

- b. Als de beleidsdekkingsgraad daalt of dreigt te dalen onder het niveau van het vereist vermogen, zal het bestuur:
 - het beleggingsbeleid aanpassen als hier aanleiding toe is;
 - deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en andere aanspraakgerechtigden geen toeslagen verlenen als daar aanleiding toe is;
 - een herstelplan opstellen.

- c. Als herstel naar het vereist vermogen niet meer mogelijk is zonder aanvullende maatregelen of korten, zal het bestuur:
 - deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en andere aanspraakgerechtigden geen toeslagen verlenen;
 - sociale partners de effecten van een (tijdelijke) verhoging van de premie en een (tijdelijke) versobering van de regeling aangeven en sociale partners verzoeken een besluit hierover te nemen;
 - besluiten tot korten van de aanspraken en uitkeringen, als herstel dan nog niet gehaald kan worden. Het bestuur kan besluiten gedifferentieerd te korten. Dit besluit is afhankelijk van de bijdrage aan het herstel die de verschillende stakeholders al hebben gedaan.

- d. Als de beleidsdekkingsgraad raakt of dreigt onder het niveau van het minimaal vereist vermogen te raken, zal het bestuur:
 - deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en andere aanspraakgerechtigden geen toeslagen verlenen;
 - het beleggingsbeleid aanpassen als daar aanleiding toe is;
 - sociale partners indien noodzakelijk de effecten van een (tijdelijke) verhoging van de premie en een (tijdelijke) versobering van de regeling aangeven en sociale partners verzoeken een besluit hierover te nemen;

- e. Als herstel naar het minimaal vereist vermogen niet meer mogelijk is zonder aanvullende maatregelen of korten, zal het bestuur:
 - deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en andere aanspraakgerechtigden geen toeslagen verlenen;
 - sociale partners de effecten van een (tijdelijke) verhoging van de premie en een (tijdelijke) versobering van de regeling aangeven en sociale partners verzoeken een besluit hierover te nemen;

- besluiten tot korten van de aanspraken en uitkeringen, als herstel dan nog niet gehaald kan worden. Het bestuur kan besluiten gedifferentieerd te korten. Dit besluit is afhankelijk van de bijdrage aan het herstel die de verschillende stakeholders al hebben gedaan.

Op welke wijze wordt rekening gehouden met evenwichtige belangenafweging?

Deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en andere aanspraakgerechtigden krijgen als eerste te maken met het effect van een crisis. Zij krijgen geen toeslagen meer. Dit beïnvloedt hun koopkracht in de loop van de tijd negatief.

Aanvullend wordt een bijdrage aan Sociale partners (werkgevers en deelnemers) gevraagd door de premie te verhogen. Dit beïnvloedt de koopkracht voor deelnemers negatief en zorgt voor een stijging van de loonkosten voor de werkgevers en leidt daardoor mogelijk tot verlies van werkgelegenheid binnen de branche.

Daarna zullen de deelnemers bijdragen in herstel in de vorm van versoering van de regeling in de vorm van een lagere pensioenopbouw. Dit beïnvloedt hun pensioenaanspraken in de toekomst.

Als het nodig is om te korten, dan zal het bestuur alle bovenstaande inspanningen meenemen om tot een zo evenwichtig mogelijke verdeling van korting van pensioenuitkeringen en pensioenaanspraken te komen tussen de verschillende stakeholders.

Hoe en wanneer wordt met de belanghebbende gecommuniceerd in een crisissituatie?

Het is zaak om de crisis zo snel mogelijk onder controle te krijgen en de rust te bewaren. Daarbij is het van belang dat het crisisteam proactief communiceert over het probleem en de maatregelen die het fonds gaat nemen om dit op te lossen.

Een ander aspect is het tegengaan van negatieve beeldvorming door te reageren op onjuiste beeldvorming in de media en online. Het is belangrijk dat deze beeldvorming voortdurend wordt gemonitord zodat het crisisteam daar snel op kan reageren en voortdurend de juiste feiten worden weergegeven.

Het crisisteam bepaalt welke communicatiemiddelen er intern en extern ingezet worden. De eindverantwoordelijkheid voor de goedkeuring van de inhoud wordt gedragen door de voorzitter en loco voorzitter. Voorzitter en loco voorzitter zien er tevens op toe dat met het bestuur op het geëigende moment wordt overlegd en dat het Verantwoordingsorgaan tijdig wordt geïnformeerd en waar nodig advies kan uitbrengen.

Intern:

- Berichtgeving via e-mail en/of intranet(ten)
- Berichtgeving via folder/flyer
- Bijeenkomst voor medewerkers

Extern:

- Persconferentie/persbericht
- Interviews (TV, radio, overige pers)
- Berichtgeving op de website
- E-mail berichten versturen
- Mailing (hard copy) versturen
- Het Klant Contact Center en werkgeversorganisaties en vakbonden informeren (door middel van een script/draaiboek en een lijst van veel gestelde vragen en antwoorden)
- Speciaal telefoonnummer openen of (gedeelte van de) website inrichten over dit onderwerp
- Bijeenkomst voor belanghebbenden

Afhankelijk van de omvang van de crisis maakt het crisisteam een keuze welke doelgroepen er geïnformeerd moeten worden. Hierbij worden de volgende doelgroepen onderkend.

Doelgroepen intern:

- Bestuur
- Bestuurlijke commissie(s)
- Verantwoordingsorgaan

Doelgroepen extern:

- Deelnemers
- Pensioengerechtigden
- Werkgevers
- Gewezen deelnemers
- Andere aanspraakgerechtigden
- Vakbonden/vakorganisaties
- Werkgeversorganisatie
- Directie Centric Pensioen Services
- Medewerkers Centric Pensioen Services
- Toezichthouders (AFM/DNB)
- Pensioenfederatie
- Ingeval van vermoeden van strafrechtelijke feiten: politie
- Pers

Hoe werkt het besluitvormingsproces?

Wanneer de situatie als crisissituatie is bestempeld, is de voorzitter verantwoordelijk voor het direct bijeenroepen van het crisisteam. Het crisisteam bestaat uit:

- de voorzitter en de loco voorzitter
- de beide uitvoerende bestuursleden
- de senior bestuursadviseur van Montae Bestuurscentrum
- de adviseurs van het fonds
- proceseigenaar van het betreffende proces
- afhankelijk van de situatie en de dientengevolge benodigde kennis en ervaring:
 - functionarissen die belast zijn met de uitvoering van een crisisplan;
 - functionarissen uit de lijn (van Centric Pensioen Services en/of SEI);
 - functionarissen uit de staf (van Centric Pensioen Services en/of SEI).

Indien deze personen niet aanwezig (kunnen) zijn, wordt zo snel mogelijk hun vervanger ingeschakeld. De senior bestuursadviseur draagt zorg voor het organiseren en verslaglegging. De senior bestuursadviseur zorgt er verder voor dat het voltallige bestuur (en het verantwoordingsorgaan) op de hoogte blijft van het verloop van de crisis en de gekozen aanpak. Hiertoe kunnen de gebruikelijke communicatiemiddelen worden ingezet die gelden tussen het bestuur en de andere betrokken partijen zoals: e-mail, telefoon en dergelijke. De bestuursadviseur informeert in elk geval de directie van de uitvoeringsorganisatie.

Het crisisteam adviseert het bestuur over de mogelijk op korte termijn te nemen (nood)maatregelen. Het bestuur dient, nadat zij de door het crisisteam is geadviseerd, op zo kort mogelijke termijn te besluiten of zij het advies van het crisisteam opvolgt. Door het bestuur wordt bepaald op welke wijze op advies van het crisisteam genomen besluiten worden doorgeleid naar het verantwoordingsorgaan ter advisering conform wat hiervoor is vastgelegd in de statuten en het reglement van het verantwoordingsorgaan.

Besluiten over verhoging van de premie worden in overleg met sociale partners genomen. Versobering van de regeling kan alleen worden besloten door sociale partners. Het bestuur zal sociale partners vragen om besluitvorming en hierover adviseren. Mochten sociale partners niet tijdig een besluit kunnen

nemen, dan is het bestuur gehouden om haar verantwoordelijkheid te nemen, desnoods via een voorlopige maatregel.

Hoe wordt de jaarlijkse toetsing van het crisisplan vormgegeven?

Jaarlijks zal het bestuur het crisisplan evalueren en zo nodig aanpassen nadat een nieuwe evaluatie van het herstelplan beschikbaar is.

Bijlage D Verwacht rendementscurve en rentetermijnstructuur premie 2018

Voor de vaststelling van het verwacht rendement op zakelijke waarden is uitgegaan van de maximale parameters, zoals vastgelegd in artikel 23a, eerste lid van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen. Deze zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Gehanteerde rendementen	
Categorie (na mapping)	Meetkundig rendement
Staats	variabel
Aandelen ontwikkeld (incl. beursgenoteerd vastgoed)	6,75%
Aandelen opkomende markten	6,75%
Niet -beursgenoteerd vastgoed	5,20%
Grondstoffen	4,60%
Private equity	7,25%
Hedge funds	7,25%

	Bruto rendementscurve	Netto rendementscurve
t	Verwacht rendement exclusief opslag indexatie	Verwacht rendement inclusief opslag indexatie
1	4,15%	2,56%
2	4,16%	2,49%
3	4,19%	2,45%
4	4,24%	2,42%
5	4,29%	2,42%
6	4,35%	2,45%
7	4,40%	2,49%
8	4,46%	2,52%
9	4,51%	2,56%
10	4,56%	2,60%
11	4,61%	2,64%
12	4,64%	2,67%
13	4,68%	2,70%
14	4,71%	2,72%
15	4,73%	2,74%
16	4,75%	2,75%
17	4,76%	2,76%
18	4,78%	2,78%
19	4,79%	2,78%
20	4,80%	2,79%
21	4,81%	2,79%
22	4,81%	2,80%
23	4,82%	2,81%
24	4,83%	2,81%
25	4,84%	2,82%
26	4,85%	2,83%
27	4,87%	2,84%
28	4,88%	2,85%
29	4,89%	2,87%
30	4,90%	2,88%
31	4,92%	2,89%
32	4,93%	2,90%
33	4,94%	2,91%

34	4,96%	2,92%
35	4,97%	2,94%
36	4,98%	2,95%
37	4,99%	2,96%
38	5,00%	2,97%
39	5,02%	2,98%